

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
uredništvu, naročnina upravnisti. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
anju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Zupanova potrditev in klerikalci.

Baron Schwarz bo še pred 18. avgu-
stom sporočil občinskemu svetu ljubljans-
kemu, da ni cesar potrdil zopetne izvolitve
župana Ivana Hribarja. Za to vladno poro-
čilo so že izdane najboljše varnostne
odredbe. Sam deželni šef in tudi njegov
namestnik ostaneta v Ljubljani, noben kom-
petentnejši deželnovladni referent ne dobi
dopusta. V pripravljenosti je žandarmerija
cele dežele. Tudi oba pešpolka in konje-
nica še niso zapustili ljubljanske garnizije.
Dežela kranjska je danes podobna Bosni
in Hercegovini ravno pred proklamacije
aneksije.

Casa bo dovolj še govoriti čisto
jasno o tem, kaj je vse vplivalo na dvorno
kamarilo, ki se je osmelila predložiti vla-
darju v podpis za Slovence tako žaljiv
odlok. Danes, ko odlok še ni izdelan in ko
leži pismo še v miznici ministrskega pred-
sednika, se nam zdi potrebno vprašati, kaj
poreče k temu aktu S. L. S., ki je po svoji
deležnizborski in državnozborni delegaciji
moralno dolžna izpregovoriti jasno besedo,
da se prepreči protidemokratsko, proti-
ljudsko in do skrajnosti sovražno postop-
panje avstrijske vlade v zadevi, ki je vse-
kako principijelno daleko nadstrankarska
in občenarodna.

„Slovenec“ piše, da so se klerikalci
odločno zavzeli za potrditev župana Hri-
barja, ker spoštujejo občinsko avtonomijo.
Tudi na merodajnih mestih so vodilne
osebe njihove stranke zahtevale potrditev
župana Hribarja. Tako „Slovenec“

V avstrijski zgodovini nam je znan
samo dr. Lueger, ki dvakrat ni bil potrjen
za župana. Povsod drugod so znale take
vladne namere preprečiti parlamentarne
delegacije. V Pragi se je n. pr. tudi hotelo
ovrči izvolitev Podlipnega, toda energičen
nastop parlamentarcev na Dunaju je vsak
tak poskus že naprej onemogočil.

Na Kranjskem živimo v razmerah, ko
vsak dan bridko občutimo, da vladajo naši
klerikalci in da zapoveduje baronu Schwarzu
dr. Susteršič. Samo en slučaj naj navedemo
v podkrepitev te trditve. Pred vsako sejo
c. kr. deželnega šolskega sveta ima baron
Schwarz z dr. Susteršičem in prof. Jarcem
posvetovanje. Noben, niti najmanjši sklep,
se ne izvrši drugače pri seji dež. šolskega
sveta kot je prejšnji dan določil dr. Suster-
šič. Kaki absolutni gospodarji čez barona
Schwarza so klerikalci, naj navedemo, da
je baron Schwarz že v dveh sejah dež. šol-
skega sveta dirimiral proti lastni vladi in
za klerikalce, češ: Gegen dr. Susteršič kann
ich nicht dirimiren! Enako kot v deželnem
šolskem svetu so klerikalci absolutni vla-
darji dežele tudi v vseh drugih stvareh, v
katerih soodloča deželna vlada. Klerikalci
pač drže svojo strahovladno ravno s tem, da
drže barona Schwarza in da drže v deželi
nemštvo. Proti volji klerikalcev si baron

Schwarz niti gumba na hlačah ne upa odpeti
ker ve, da tisti hip frči iz dežele.

Zato pa je brezvestno slepenje
javnega mnenja, če povešajo sedaj oči kakor
sv. Alojzij in pravijo, da so zahtevali po-
trditev župana Hribarja. Treba bi jim bilo
le migniti z mazincem in baron Schwarz bi
padel znak.

Klerikalci pa niso le ničesar resnega
storili proti nameri vlade, klerikalci niso
pri celi zadevi bili le pasivni, marveč njim
je ovrženje župana Ivana Hribarja tako prav,
da so zanj še sami pripravljali poti. Za kruto
vladno žaljenje bomo delali odgovorne
klerikalce. Klerikalci so danes absolutni
vladarji v deželi in oni so krivi, če ljub-
ljanski župan Ivan Hribar ne bo potrjen.

Iz slovenskih krajev.

Iz Zagorja ob Savi. V petek zvečer
je ob polu 10. ure treščilo v Klembasov
kozolec v Zagorju, ki je bil popolnoma na-
polnjen s pšenico in senom. Tekom pol ure
je popolnoma vse pogorelo. Požarna bramba
je bila takoj na svojem mestu in je ogenj
v toliko lokalizirala, da je ubranila najbližje
s slamo krite hiše pred ognjem. Škoda
znaša okrog 6000 K, zavarovan je bil pa
samo prazen kozolec. Letos je strela že
drugič obiskala našo zagorsko dolino.

Iz Ilirske Bistrice. Predleti se je na
Mali Bukovici ustanovila velika parna ope-
karna, last reške kreditne banke, oziroma
najzagriznejših Madžaronov. Tovarna uspeva
prav dobro. To je napotilo domačine, da so
si z domačim kapitalom sezidali krasno to-
varno v Kosezah pri Ilirski Bistrici. Z delom
se je pričelo nekako pred enim letom. Le
žal, da se je bilanca prvega leta končala s
precejšnjim deficitom. Temu je nekoliko
vzrok premala strokovna izobrazba, predvsem
pa stiskalnica opeke, ki kljub ogromnim
stroškom ni bila vredna niti enega piš-
kavega oreha. Ravnotako se je zgodilo z
usnjatimi jermenimi. Tovarna je bila prisi-
ljena iste namoci pri neki nemški firmi v
Celovcu, ker blago, ki je došlo iz Ljub-
ljane ni odgovarjalo zahtevam. Nikakor pa
ne moremo razumeti, čemu je „Ljudska
posojilnica“ v Ljubljani odpovedala tovarni
posojilo. Upravni odbor je sedaj v zelo
strokovnjaških rokah in zato pričakujemo,
da bo ukrenil vse potrebno, da reši tovarno
krize.

Splošni pregled.

Proti madjarskemu veronauku.

Protestantovski senijorat pri Liptov-
skem sv. Miklavžu na Slovaškem se je iz-
rekel proti madjarskemu pouku na državnih
šolah in je sklenil po daljšem posvetovanju,
protestirati z vso odločnostjo proti temu.

Istočasno s tem sklepom je izdal okrožnico
na vse fare, s katero jih poziva, da se izja-
vijo solidarnimi s tem odlokom senijorata.
Če je že povsem upravičeno, da se zahteva
za slovaške učence pouk v slovaškem jeziku,
je še bolj opravičeno, da se deli mladim
Slovakom veronauk v materinem jeziku, kar
je v še tako šovinistovskih deželah navadno.
Budimpeštanski madjarski in nemški listi go-
vorijo seveda zopet o vseslovanskem na-
predovanju in kličejo oblasti in orožnike na
pomoč. Pri pametnih ljudeh pač to ne bode
nič zaleglo, v zapadni Evropi tudi nič.
Scatus Viator je vse tujce o viteških Ma-
djarih kaj lepo poučil. Samo žal, da je na
Ogerskem tako malo pametnih ljudi.

Anarhija v Perziji.

Proglšenje obsednega stanja nad
glavnim mestom Teheranom je zelo razbu-
rilo prebivalstvo. Dejstvo je, da je Perzija
na predvečer novih prevratov. Vlada je brez
moči, ker gospodarijo deželni namestniki
popolnoma po svoji volji in podpirajo na
tihem povrnitev starega režima. Pokrajina
Azerbajdžan je popolnoma pod ruskim vpli-
vom, glavarja dveh drugih pokrajin sta pa
že dva meseca odstavljena, a vladata kljub
temu še naprej, ker si vlada ne upa poslati
čet v pokrajino iz straha pred vstajo v Te-
heranu samem. V mošejah v Mešedu mo-
lijo za povratek prejšnjega šaha in gibanje
v korist odstavljenemu kralju narašča in
privzema zelo resne oblike. V več mestih
so pristasi prejšnjega kralja spravili upravo
na se in nočejo poslušati ukazov sedajne
vlade. Anarhija je popolna.

Dogodki na Španskem.

V „Daily Express“ se je izjavil Cana-
lejas, da na Španskem ni nevarnosti kake
meščanske vojske. Vseposod vlada mir in
pesimistično proročanje nekaterih radi-
kalcev, ki hočejo še praznovati julijske
dneve leta 1909 se ni uresničilo. Štrajk ru-
darjev v Bilbau se nadaljuje brez izgredov
in se bode po Canalejasovem mnenju
kmalu končal. Canalejas je nadalje priznal,
da hočejo nekateri nezadovoljneži radi pre-
kinjenja razmer z Rimom povzročiti ustanek,
ali on je prepričan, da se jim to ne bode
posrečilo. Kralj Alfons je povsod priljub-
ljen in vladna večina je tako močna, da se
jej ni ničesar bati. — Ministrski svet je
odobril predlogo, ki zahteva od vseh
Špancev vojaško obveznost. Dosedajni ob-
rambni zakon temelji sicer na splošni ob-
veznosti, ali on dovoljuje nadomestovanje
in odkup. To je pa bilo zelo iluzorno. Vo-
jake je namreč služil, kdor je hotel ali
moral. Eden je plačal namestnika, drugi je
pa dezertiral. Večkrat so že poskušali uvesti
obveznost, ali ker je brez obveznosti dobila
država 15 milijonov pezet na leto, so jo še
vedno opustili. Ker Španija nima denarja,
tudi sedaj ta odlok najbrž ne bo obveljal.

Bratje Sokoli!

Le še malo dni nas loči od velepo-
membnega sokolskega slavlja.

Dne 14. t. m. bo slavil celjski „Sokol“
20 letnico svojega obstanka in slavnost
otvoritve „Sokolskega doma“; svojo ude-
ležbo na tej slavnosti so prijavili že bratje
Čehi in Hrvati, dolžnost naša je tedaj, da
se je mi slovenski Sokoli udeležimo v kar
največjem številu. Z mnogobrojno udeležbo
pokažimo našim celjskim bratom in štajer-
skim Sokolom sploh, da vemo ceniti za-
sluge, katere so si priborili na tej velepo-
membni postojanki in da ne gre najmanjša
zasluga njim, da se slovenski živeli na
celjskih tleh utrja, krepki, dviga.

Oblastvo nam je sicer prepovedalo
sprevod po mestu, da, prepovedalo celo, da
bi Sokoli v kroju ta dan smeli na celjske
ulice. Toda vse to nas ne moti, peljemo
se v Štore, ter od tam odkorakamo v Ga-
berje do „Sokolskega doma“, vsaj naš
prihod in nastop v Gaberjih nima drugega
namena, kakor pokazati narodu delo so-
kolsko, sadove sokolske vztrajnosti, disci-
pline in energije! Izvzemši prepovedanega
nastopa in spreveda po mestu se vrši vse
po prej določenem vsposodu.

Slovenski Sokoli se odpeljemo iz Ljub-
ljane dne 14. t. m. ob 4. uri 55 min. zjutraj
z osebnim vlakom do Štor — ker je bila
prošnja za prireditev posebnega vlaka brez-
uspešna; vračamo pa se z iste postaje ob
9. uri zvečer istega dne.

Bratje! Vabimo Vas, da se udeležite
tega zleta v kar mnogobrojnejšem številu,
saj je to najvažnejši izmed vseh, kar jih je
doslej priredilo Slovensko Sokolstvo.

Nazdar!

Dnevne vesti.

„Slovenčeve“ denunciacije in „Rdeči
Prapor“. Slovensko časopisje je razen par
častnih izjem lopovske „Slovenčeve“ de-
nunciacije samo suhoparno registriralo,
zato nam pa toliko bolj imponira možati
nastop glasila jugoslovanske socialne de-
mokratijske „Rdečega Prapora“, ki piše od-
ločno in odkrito o klerikalno-vladni lumpa-
riji. Sobotni uvodni članek nam pravi, da
so socialisti popolnoma prav razumeli de-
lovanje slovenskih Nastičev. Tu je treba
jasne in odkrite besede! Kako si zamišlja
jugoslovanska socialna demokracija rešitev
jugoslovanskega vprašanja, je stvar njenih
principov, in prepričani smo, da se ti prin-
cipi prav nič ne razlikujejo v bistvu, od
načel, za katerimi stremi danes vsak Jugo-
slovan! Socialni demokratje tako definirajo
klerikalne denunciacije: „S plaščem lojal-
nosti“, katerega se je posluževal še vsak
ovaduh, pokrivajo to lopovski opravilo, ka-

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[60]

V Svetoangelskem gradu je bilo šestero vrst ječ, le-
žečih druga med drugo: ena v prvem nadstropju, druga v
pritičju, in štiri naslednje v podzemeljskih kletih.

Vsaka vrsta je štela tem manjše število celic, čim nižje
je ležala. Dočim jih je bilo v prvem nadstropju dvanajst,
je bila v najspodnji kleti le še ena. Tako so te ječe druga
vrhu druge tvorile piramido, ki je segala s svojo ostjo v
drobovje zemlje.

Cezar Borgia je nazival ta razna nadstropja: šestero
peklenskih krogov.

Celice prvega nadstropja so bile namenjene za grajske
častnike, ki so bili obsojeni na zapor, in za rimske gospode,
ki so zagrešili kako malenkost.

To je bil prvi krog.

Drugi krog je ležal v pritičju in je vseboval navadne
ječe za vojake grajske posadke.

Odondot so se pričenjale kleti. Prvo vrsto so tvorile
celice, ki so dobivale dovolj zraka in svetlobe skozi okenca,
zamrežena z železnimi palicami: to je bil tretji krog, na-
menjen za tatove in morilce.

Ce si šel eno nadstropje nižje, si dospel v četrti krog:
pet ali šest celic brez verige, s klopjo za sedenje in s
slamo za ležišče. Tu sem so zapirali tiste, ki so bili obso-
jeni na smrt.

Še eno nadstropje nižje, pa si bil v petem krogu:
troje celic, podobnih tistim, ki smo jih pravkar opisali. Tu
so bili zaprti obtoženci, ki so sloveli za nevarne in ki so
imeli stopiti pred sodnike zaradi kakršnegakoli strašnega
hudodelstva.

Šesti in zadnji krog naposled je tvorila ena sama ce-
lica. Ležala je štiri nadstropja pod pritičjem, in bila je
nekak črn vodnjak, ki je meril jedva par pedi v pre-
meru.

Nesrečnik, ki so ga po vrvi spustili v to globino, ni
mogel niti sedeti niti ležati: manjkalo mu je prostora. In
tudi če bi mu bil prostor dopuščal leči, bi mu bilo vendar
nemogoče. V tem vodnjaku je bila voda in je segala jetniku
do srede stegen — gnila, okužena voda, kamor so metali
kače, krastače in ogromne podgane.

Ko je bil obsojenec spuščen v ta vodnjak, so krastače,
kače in vzlasti podgane navalile na nesrečnika, deloma, da
bi si utesile glad, deloma pa, da bi našle zavetišče pred
vodo.

V eno izmed teh ječ petega kroga so torej priklenili
Ragastensa, ko so ga privlekli iz Vatikana v Svetoangelski
grad, po rovu, ki je bil širji od onega, ki so ga poz-
nali samo papež, Cezar in Lukrecija.

Ko so mu sneli kapuco, se je naglo ozrl okrog sebe.
Garconio je z migljajem roke odsovil vse svoje ljudi;
še enkrat je sovražno pogledal jetnika, nato pa je odšel
tudi sam.

„Sovražnik beži!“ je zamrmral Ragastens, ko je ostal
sam. „Bogme, zdi se mi, da sem izgubljen...“ Toda
tega veselja jim ne privoščim in ne napravim, da bi ječal
na svojo smrtno uro...“

Toda bil je mlad, poln prekipajočega življenja. Ne-

mogoče se mu je zdelo uiti maščevanju Borgijcev. In vzlic
vsej strašnosti svojega položaja je bil danes mnogo manj
obupan kakor v trenutku, ko je stopil iz groba ob Appijski
cesti s prepričanjem, da je na veke ločen od Primavere.

Čuden pojav se je vršil v njegovem krepkem in ži-
vahnem duhu. Zdal se je čutil rešenega svojih obveznosti
do Cezarja Borgia!

Kot svoboden človek ne bi bil nikdar mogel postati
sovražnik tega človeka, ki mu je dajal pravzaprav zgolj do-
kaze neobičajne naklonjenosti. Hvaležnost ga je ovirala
kakor veriga.

Toda s tem, da ga je dal Cezar prijeti, ne da bi mu
priznal kak vzrok, ga je sam odvezal dolžnosti. To jetništvo
mu je postajalo odrešenje. In zdaj si je govoril natihem,
da če bi se mu kdaj posrečilo pridobiti si zopet zlato
prostost, bi mogel z mirno vestjo posvetiti svoje življenje
službi Primavere.

Toda ure so tekale počasi... Ragastens je najprej
poizkusil izdreti železni obroč, ki je bil vžidan v steno.
Toda kmalu je moral spoznati, da bi tudi z dobrim orodjem
trebalo več dni, preden bi spravil železo izmed kamenja.

Nato je hotel streti ključanice na svojih zapestjih, s
tem, da je na vso moč udarjal z drugo ob drugo: njegov
edini uspeh je bil ta, da si je odril roke.

Naposled je pričel trgati za verige, v nadi, da se stare
kak obrabljen člen... Toda vse je bilo zaman. Sedel je
k zidu in mehanski pojedel kos kruha. Nato je polagoma
trudnost premagala skrb, in zaspal je.

Naenkrat ga zbudi ropot: nekdo je odmikal zapahe.
Njegova ječa se je razsvetlila.

(Dalje.)

terega infamni namen pa je tako očiten, da smrdi od Drave do Jadranskega morja! — Med masami hoče organ katoliškega klerikalizma zbuditi duha vohunstva in špicelstva; glasilo obstrukcije hoče narod zapeljati v lakajstvo in ovađuško tolovajstvo. Kdor denuncira je lump, kdor hoče ljudstvo zavajati in denuncijacije je tisočkratni lump! In proti takim lumpom je potreben boj do skrajnosti! Kajti noben gad, nobena hijena ni tako nevarna kot taka denuncijantska druhal". Jako značilen je tudi stavek, ki smo ga že mi preresetavali dne 23. julija v uvodniku Nepoštena igra. "Rdeči Prapor" piše: "Položaj naše klerikalne stranke je itak sumljivo čuden. Na Dunaju glumijo neizprosno opozicijo, v Ljubljani so najintimnejši zavezniki barona Schwarza. Na Dunaju sicer tudi ni njihova opozicija nič škodovala Bienenrthu! v Ljubljani se jim pa krinka še potrebna ne zdi. Če se vse to premisli, tedaj je zelo verjetno, da niso "Slovenčeve" denuncijacije nič slučajnega, ampak da opravljajo klerikalci policijsko službo po nalogu in z gotovim namenom. In še bolj se tedaj utrjuje misel, da je bil edini smoter zadnje obstrukcije, diskreditirati parlament in gladiti absolutistični reakciji pot". Zdi se nam, da je to stališče popolnoma pravilno! In še nekaj! Svoje dni smo pisali, kako žalostno ulogo igrajo slovenski vodilni tržaški krogi v raznih italijanskih vprašanjih! Takrat se je vzdignilo nad nami vse slovensko časopisje, "Narod" nas je imenoval mazače, "Edinost" kretene in to samo zato, ker smo konstatirali, da je skrajno nedostojno, ako se ta ali ona narodnost ali stranka v političnem boju poslužuje denuncijacije! "Rdeči Prapor" pa popolnoma podpiše naše trditve, ko pravi: "Bridko se je nad slovenskim narodom maščevalo hlapčevstvo raznih njegovih voditeljev, ki so včasih mislili, da se bodo utrdile narodne pozicije, ako se Slovenci prikupijo "zgoraj", pa so kleeplazeči pred vsako vlado in pred vsakim sistemom opravljali najbolj odlozno policijske službe. Kdor ima odprte oči za zgodovino, ve, da se je v Trstu vsak modus vivendi z Italijani onemogočil po največ radi tega, ker so slovenski prvakarji pribavili slovenskemu narodu glas policistov in špiceljev. In nešteti Slovenci, katerih sodelovanje bi krvavo potrebovali, so obrnili raji hrbet slovenstvu, kakor da bi ostali člani naroda, ki je po krivdi infamnih voditeljev zaslovel kot narod biričev in denunciantov." Veseli nas ta možata in odkritosrčna beseda socialnih demokratov in priporočali bi vsem Slovincem, da prečitajo sobotno številko "Rdečega Prapora"!

Klerikalci in učiteljstvo. Sobotni "Slovenec" zopet po svoji stari navadi, ki mu je prišla že v meso in kri, psuje, ko prinaša notico o učiteljski skupščini v Novem mestu! No, pa nehoti je naredil nov dovtip; v notici pravi, da je učiteljska skupščina podobna španski borbi z biki, in "Slovenec" ima popolnoma prav, slovenski napredni učitelji so torej borci, ki bojujejo že dolgo in vztrajno borbo s klerikalci, ki jih sam "Slovenec" počašča z laskavim priimkom biki! Slovenski učitelji naj si to zapomnijo, ko bodo obračunavali s klerikalnimi člani deželnega šolskega sveta; sicer so precej čudni ti klerikalni "Slovenčevi" biki, ako pogledamo n. pr. kakega Lampeta, ali naslov je naslov, ki je jako primeren klerikalnim teroristom. — Res, "Slovenec" že dolgo ni povedal kaj tako pametnega. "Slovenec" in resnica. Nedavno je jadrkaval "Slovenec" o kulturnem boju na Španskem in navajal neko statistiko, ki je po nji dokazal, da je na Španskem vse pre-

malo samostanov. Ampak kako je v resnici? Po uradnem štetju iz leta 1908. — torej iz dobe, ko so vladali klerikalci sami! — je bilo v pokrajini Barcelona 480, Madrid 229, Lerida 116, Taragona 153, Girona 146, Alava 55, Guipuziva 112, Biskaja 124, Navarra 117, Avila 44, Burgos 98, Santander 86, Murcia 89, Albacete 35, Sevilla 169, Huelva 29, Hadis 150, Kordova 105, Granada 90, Malaga 86, Jean 89, Almeria 32, Bajados 73, Kaseres 53, Korunja 57, Orense 31, Soria 28, Segovia 41, Logrona 69, Samora 48, Leon 54, Salamanka 67, Valladolid 96, Palencia 53, Toledo 96, Kuensa 41, Ciudad Real 49, Guadalajara 43, Saragosa 112, Ternel 48, Hueska 63, Kasteljon 68, Valencia 167, Alikante 92, Pontevedra 43, Lugo 38, Oriedo 60, na bolearskih otokih 164, na kanarskih otokih 42 samostanov. Šteti niso samostani in Fernando Po in v španski Afriki. Moških in ženskih kloštrov je torej na Španskem štiristotrideset. Če to ni hujše od kobilic! To so pač take številke, ki jasno pričajo, kako je bil na Španskem potreben Canalejas.

Nov nunski spovednik. Ljubljanske Uršulinke so vse častivredne redovnice, morajo pa biti vseeno velike grešnice, ker jim ne zadostuje samo oni spovednik, ki ga jim je določil ljubljanski škof. Zato so si izbrale novega spovednika v osebi kranjskega finančnega ministra dr. Lampeta, ki se redno vsak večer ob poldeveti uri ziblje skozi porto uršulinskega samostana! No, kdor se razume v finance, se pač še bolje razume v spovedovanje!

Ta pa ta! Ljubljanska kazina je v zadnjem času dobila zopet novo krepko oporo. Ta opora je sin ljubljanskega magistratnega jetničarja Stephan Pierch (Pirh). Fant je dobil pred hratkim nove hlače in suknjo, njegova punca pa novo obleko predzadnje mode. Vrhutega je bil možakar pri zadnjem naboru potrjen za rekruta in zato se sedaj izpostavlja v kazinskem izločbenem oknu slovenskemu občinstvu na ogled. Hudomušni ljudje pripovedujejo, da nosi tudi vedno s seboj nemško-slovenski besednjak, da tako lahko vsaj približno pogrunta, kaj pravi n. pr. "Deutsche Wacht". No ja, fant je precej nadebuden in se rad včasih malo "poštreka".

Narodna brezbriznost. V soboto je prišel neki uslužbenec mestne železnice v Sitarjevo trafiko v Sv. Florijana ulici in je zahteval šibic. Prodajalka mu je ponudila cirilmotodarskih, ali on jih je zavrnil in zahteval nemške. Ko mu je ona rekla, čemu neče slovenskih, ko je vendar Slovenec, se je on na kratko odrezal, da hoče nemške in da jih hoče. — To bilježimo v premislek merodajnim krogom.

In to so ljudje. Ko se je v četrtek večer ponesrečil železniški delavec Berčič, ki se je vračal z dela domu, pri čemur ga je brzovlak strašno pohabil, so spravili reveža takoj v ljubljansko deželno bolnišnico. Ves prepaden je zvedel njegov brat za nesrečo in je še isti večer pohitel s svojim drugom iz Tomačevega v Ljubljano. Oba sta prehodila pot, za katero se sicer rabi tričetrt ure, v petnajstih minutah, le da bi videla ponesrečenca še živega. Ali kako razočaranje! Ko prideta do vrat deželne bolnišnice in prosita vstopa, češ, da je eden Berčičev brat, kateremu bi imel ponesrečeni gotovo kaj važnega sporočiti, ker bo vsak čas umrl, se prikaže vratar, ki se je na jezno razkoščil in na kratko odurno povedal, da je sedaj polnoči in da mora imeti tudi on čas za spati. Bratu je bilo seveda grozno hudo, saj je tudi on ponoči prišel iz naporene železniške službe, da še vidi enkrat brata in čuje njegovo poslednjo voljo. Razočaran se je vrnil na dolgo pot domu. Brat

pa je umrl kmalu na to. — Mislimo, da je red pač dobra reč in da ga ne gre kršiti, ali pri takih grozotnih dogodkih bi naj vendar veljala izjema. Saj ima vendar vsak človek srce.

Značilni simptomi v dež. šol. svetu se pokazujejo. Dež. predsednik baron Schwarz se v kritičnih slučajih odteguje čuvanju zakonov na ta način, da odda predsedstvo svojemu namestniku. Značilno! Vitez Kaltenegger postaja pravičnejši in noče slediti pogubonosnemu postopanju svojega šefa, ker se boji — zase!

Tajnik "Slomskeve Zveze" je poslal na zborovanje "Zaveze" žaljivo pismo s prilogo nekega "pipca", ki mu ga je — ba je — nekdo poslal. Sklep je, da se postopa proti Štruklju sodnijskim potom. "Pipek" in ta zadeva je bila najbrže nalašč podtaknjena. — Značilno!

Nesreča. V soboto popoldne je peljal čevljarski vajenec Ivan Žitko po Starem trgu na dvokolesnem vozičku zaboj čevljev po tiru cestne železnice. Ker je bilo mokro mu je spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem se je zaboj prevrnil, mu padel na desno nogo ter mu jo nevarno poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom na dom.

Nevaren tat aretovan. Policija je aretovala včeraj popoldne Josipa Oltra, rojenega 1858. leta v Podgori, občina Dolsko, zaradi prepovedanega povratka v Ljubljano. Oltra je bil že večkrat zaradi tatvine predkaznovan in je ravno osedel 18mesečno kazen v Gradiški. Oddali so ga sodišču. Po prestani kazni pa bo moral iti nazaj v domovinsko občino.

S ceste. Ko je peljal v petek hlapec Avgust Birtič po Sv. Petra cesti voz peska je, ker je bil pijan, na vozu zaspal in konje prepustil samim sebi. Stražnik je pijanega hlapca vzel v svoje varstvo, konje pa dal odpeljati h gospodarju.

Tatvina. Na Dunajski cesti v hiši št. 34 je bilo ukradenih 50 vrec, vrednih 32 K. Osumljenec je policiji znan.

Aretovana je bila policiji dobro znana 59letna, v Ljubljani rojena in v Mozelj pri Kočevju pristojna Neža Gliebejeva, ker ima vsled svojih grehov, prepovedan povratek v mesto. Po prestani kazni jo pošljejo odgonskim potom domov.

V Ameriko se je odpeljalo 40 Slovencev in 7 Hrvatov. — V Heb je šlo 35 Macedoncev in 40 Hrvatov, v Buks 25, v Inomost pa 37.

Izgubljeno in najdeno. Hlapec Matevž Burnik je izgubil plateno vozno odejo. — Delavec Mihael Vončina je izgubil denarnico, v kateri je imel 110 K denarja. — Šolski učenec Jožef Podkrajnik je našel ročno žensko torbico.

Društvene vesti.

Prostovoljno gasilno društvo na Zg. Brniku bo priredilo dne 11. septembra t. l. ob priliki blagoslovljenja novega gasilnega doma veliko slavnost. Gasilna društva, kakor tudi druga društva v okolici se vljudno naprošajo, da ne bodo ta dan prirejala kakih veselic in slavnosti.

Ciril Metodova veselica v Novem mestu se je vsled slabega vremena vršila dne 7. t. m. v čitalniški dvorani "Narodnega Doma" in ne na prostem, kakor je bilo prvotno določeno. Veselica je vspela nad vse dobro ob obilni udeležbi. Med sviranjem glasovirja in petjem moškega zbora se je zabava imenito razvila. Natančneje poročilo sledi.

Kolesarsko društvo "Gorica" naznaja, da priredi v nedeljo dne 11. septembra t. l. povodom XV. letnice svojega obstanka za prvenstvo jugoslovanskega prvaka za l. 1910 "Jugoslovansko dirko" na progi Ljub-

ljana (Narodni dom) — Gorica (Rdeča hiša, km 119). — Odhod iz Ljubljane ob 6. uri jutraj. Maksimalen čas 4 ure. Vložek 5 K. — Dirka je otvorna za vse člane jugoslovanskih kolesarskih društev. Prijave sprejema društveni predsednik g. Rudolf Drufovka, Gorica, Gosp. ul. 3.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur" v Ljubljani. Sprejme se: 2 kontorista, 4 korespondenti, 1 poslovodja, 1 potnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 2 blagajničarki, 3 kontoristinj, 7 prodajalk, 16 učencev, 4 učenke. — Službe išče: 2 knjigovodja, 6 kontoristov, 1 poslovodja, 3 potniki, 25 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železninske stroke, 9 pomočnikov manufakturne stroke, 9 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 10 kontoristinj, 12 blagajničark, 16 prodajalk, 6 učencev, 4 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Vseslovenski narodno-radikalni abiturijentski shod v Trstu. Prvi dan 26. avg. bo javen shod, naslednji dan 27. avg. se vrše zborovanja v treh sekcijah po § 2. Tovariše in tovarišice opozarjamo, da so brezplačna prenočišča v Ljubljani za noč od 24. avg. na 25. že preskrbljena in ravnotako za časa shoda v Trstu. Ker pa moramo število potrebnih prenočišč naprej naznaniti, prosimo, da se vsak prijavi vsaj do 15. t. m. na "Pripravljalni odbor za abiturijentski shod. Ljubljana. Mestni dom". Priglasiti se je treba s popolnim naslovom. Koj ko dobi "Prosveta" nazaj ugodno rešeno prošnjo za znižano vožnjo, sporočimo to v listih, da pošlje vsak naprej denar za vožnjo. Vendar naj se vsak že poprej prijavi do 15. t. m., ker nujno potrebujemo imen udeležencev. Oni, ki pridejo že 24. t. m. v Ljubljano, se naj zgledajo v mali dvorani "Mestnega doma" ob 6. popoldne, da se jim odkažejo prenočišča. Dne 25. avg. dopoldne ob 8. uri je v Ljubljani v mali dvorani "Mestnega doma" seja pripravljalnega odbora in referentov. Pristop k seji imajo vsi oni tovariši in tovarišice, ki se hočejo udeležiti debate. Zbirališče udeležencev in udeleženk shoda je v mali dvorani "Mestnega doma" ob pol 11. uri. Tukaj dobe udeleženci znake in vozne listke. Iz "Mestnega doma" gremo skupno na kolodvor, odkoder se odpeljamo ob 11 uri 40 minut v Trst. — Pripravljalni odbor.

Zborovanje naprednega učiteljstva v Novem mestu.

Veličastno je bilo zborovanje naprednega učiteljstva. Sijajna je bila manifestacija, ki jo je odprineslo v Novem mestu napredno učiteljstvo kot oster protest na nemoralno gonjo, katero sta uprizorila dr. Susteršič & Schwarz t. j. klerikalna silovlada nad naprednim učiteljstvom na Kranjskem. Svojo heroičnost je pokazalo napredno učiteljstvo v boju za svoje pravice na tem zborovanju, in menimo, da je bil to jasen dokaz, da se napredno učiteljstvo še ni zatrlo in se tudi ne bo zatrlo, vključ zakonodarnemu terorizmu — če se je peljalo učiteljstvo na zborovanje s posebnim vlakom. Vključ vpitju "Slomskarjev", ki imenujejo "Zavezo" — "kruljevo Zavezarijo", se je peljala "kruljeva Zavezarija" na svoje zborovanje s posebnim vlakom.

In na kolodvoru je pričakovala zborovalce številna množica ljudstva, ki je skup-

Mali listek.

ARNOŠT WINDISCHER:

Moji spomini.

(Dalje.)

V enakem smislu so govorili tudi drugi zagovorniki, vsi po redu so povdarjali razna nesoglasja v izpovedi nekaterih prič... Državni pravdnik pa je gledal v nas same zločince; z mrljim glasom je konstatiral, da smo se vsi obtoženci udeležili glasovitega manifestacijskega shoda, da smo sodelovali pri raznih rabukah in razbijanjih nemških hiš. Priča Gerlovič pa je jasno izpovedal, da so vsi današnji obtoženci tudi pravi krivci. Nekateri obtoženci sami priznavajo, da so oni kričali, a že s tem so moralno krivci, ker so s tem hujskali množico. Predlagal je najstrožjo kazen. Sodni dvor je zapustil dvorano k posvetovanju. Zavladala je tišina, vse je napeto pričakovalo, da se povrne sodniki, da razglase obsodbo... tiho smo se obtoženci pogovarjali med seboj, občinstvo je radovedno stikalo glavo in sklepalo na razne načine, kaka obsodba nas čaka! Počasi se je malo oživilo po dvorani, besede so postale glasnejše, tam se je že zdajinzdaj zaslišal kak smeh. Odvetniki so stopili k nam in se pogovarjali z nami; sicer niso mogli trditi, da bi nas sodni

dvor oprostil, a bili so vsi prepričani, da nas čaka neznatna kazen...

A jaz sem imel neko grozno slutnjo, ki se je nisem mogel znebiti, v ušesih so mi zvenele še vedno besede državnega pravdnika, videl sem, kako pazno so ga poslušali sodniki, kako je predsednik beležil vsako njegovo trditev. Hotel sem si pregnati te misli, obrnil sem se k občinstvu, kjer sem opazil toliko znanih obrazov... in spoznal sem na vseh, da pričakujejo z isto negotovostjo, z istim strahom obsodbe kot mi, ki smo sedeli na zatožni klopi... Nervoznost se je čitala na licu vseh, vse je pričakovalo nestrpno osodepolnega trenutka. — Dolgo je trajalo posvetovanje sodnikov... slednjič so se odprla vrata in vstopil je sodni dvor... Resni in nepremični so bili njih obrazi...

Grobna tišina je zavladala naokoli, občinstvo je molče stalo, tudi mi obtoženci smo stali; predsednik sodišča pa je z mirnim glasom začel čitati obsodbo: V imenu Njegovega Veličanstva!

Gledali smo v usta predsednika, kot da hočemo izvabiti iz njih rezultat. In čuli smo ga skoro, vse obtožence je spoznal sodni dvor krivim hudodelstvom po raznih paragrafi... Jaz sem bil pri odmeri kazni prvi na vrsti. Ne vem, kaj sem začutil v trenutku, ko je predsednik rekel: Ernst Windischer na šest mesecev težke ječe s posti in trdim ležiščem... oprijel sem se za klop, da

nisem omahnil; sodni predsednik pa je mirno čital naprej nadaljne obsodbe in kazni, ki so se menjavale od štirih do šestih mesecev. Čul sem med občinstvom glasno mrmranje; vse se je čudilo ti tako visoko odmerjeni kazni. Mi obtoženci pa smo stali mirno in ponosno... Ko je bila obravnava končana, odpeljali so nas takoj iz dvorane... še en pogled nam je splaval na občinstvo, ki nas je pozdravljalo in se molče razhajalo pod utisom težke obsodbe... In peljali so nas po dolgih hodnikih v ječo, a sedaj nismo bili več osumljenci in obtoženci, sedaj smo bili obsojeni hudodelci. Stopil sem v svojo celico in se naslonil na trdo ležišče; odločil sem se, da kazen nastopim takoj, saj zunaj v prostosti ne bi mogel biti zadovoljen in vesel, saj bi mi bila vedno pred očmi kazen, ki jo moram prej ali slej prestati.

Šest mesecev! Mrz me je stresel pri ti misli, šest mesecev gledati v te prazne zidove, šest mesecev kopnenja in neutešljivih želja, šest mesecev živeti med zločinci, ki se pokore za svoja krvava dejanja; obupal sem skoro in vprašal sem se, ali sploh zapustim kedaj ta prostor jaz, ki sem živel doslej vedno prost in svoboden... ali me niso pripekljali v grob...

Kake dve uri sem premišljeval vse to, ko vstopi paznik, ki me odpelje v neko pisarno; tam so mi povedali, da je zalo-

žila moja mati kavcijo tisoč kron za mene, da grem do odrejenega roka lahko domov; obljubiti sem moral še s častno besedo, da nikamor ne pobegnem. Moj odvetnik je med tem odredil vse potrebno, jaz pa sem hitel po stopnicah nizdol, kjer me je pred vrati čakala v vozu mati... hitro sem skočil k nji v voz, objel sem jo... in odpeljala sva se proti domu. Zadovoljna in srečna je bila moja mati, ko me je videla zopet prostega in svobodnega, dasi le za kratek čas. Tudi jaz sem bil zopet vesel, pozabil sem na temne misli, ki so me navdajale še pred par trenutki; zlata svoboda mi je napolnila dušo z radostjo in veseljem. Ponosen sem bil, ko sem videl, kako so me pozdravljali in mi mahali z robcii v pozdrav moji znanci, ko so se mi odkrivali ljudje, ki jih niti poznal nisem... Od doma, kjer sem se do dobrega vse pogovoril s svojo materjo, sem šel v mesto, na vsak korak so me ustavljali znanci; spraševali so me to in ono, a jaz sem komaj mogel odgovarjati vsakemu posamezniku. Povsod, kamor sem prišel, spremljale so me simpatije vseh, ki so čutili isto, kar sem čutil jaz. In ponosen sem bil na te simpatije, ki so mi pričale, da ne vidijo ljudje v meni obsojenega hudodelca nego dobrega znanca in prijatelja. In ta zavest mi je bila v tolažbo vse dni, kar sem jih še preživel v svobodi, bilo mi v vspeh budo tudi one dolge dni in neskončne noči, ki sem jih prestal v ječi. (Dalje.)

ščinarje burno pozdravljala. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče predsednik tamošnjega okr. učit. društva g. Davorin Matek. V iskrenih besedah je izražal nad tako odličnim posetom Novega mesta svoje zadovoljstvo in veselje novomeški župan g. Jos. Ogoreutz. V imenu tamošnje podružnice „Prosvete“ je povzel besedo akademik g. Legat. Vsem se je pa v iskrenih besedah zahvalil predsednik „Zaveze“ g. Jelenc.

Da je ljudstvo z naprednim učiteljskim, je pokazalo tudi javno na ta način, da je vse mesto bilo odeto v slavnostno obleko in skoro je ni bilo hiše, da bi ne vihrala z nje slovenska trobojnica — zborovalcem v pozdrav. To je bil simbol, ki je lahko naprednemu učiteljsstvu v zadoščenje na brutalne napade in hujškanje zoper učiteljski stan od strani klerikalcev.

Pri polni udeležbi delegatov se je vršila dne 6. t. m. popoldne, po seji upravnega odbora, seja delegacije, ki se je bavila s položajem in sprejela obilo važnih sklepov.

Nad vse je pa zborovalce presenetil pojav vladnega zastopnika, ki se je kot značilen simptom pojavil pri zborovanju in je do zadnjega momenta z največjo pažnjo — čuval red!!! V ustavni Avstriji se preži brez povoda na učiteljsvo, se ga skuša ovirati in zatirati. Baron Schwarz si je preskrbel bajonete — ker zboruje napredno učiteljsvo. Pač žalosten pojav za Avstrijo in mi moramo poudarjati, da država, ki sumniči in kaže na tak način sumničenje učiteljsva, katero goji tako plemenite cilje, kakor napredno slovensko učiteljsvo, takega učiteljsva niti vredna ni, da jo učiteljsvo potem še podpira. Pojdite v kulturne države in pogledajte si tam, kako tam pozdravljajo najvišji dostojanstveniki zborovanja učiteljsva, kako si prizadevajo, da bi jim bili pri njih plemenitih ciljih v pomoč. Učite se tam, kjer raste kultura, značajnosti, poštenosti in odkritosrčnosti in ne — kultura bajonetov in vohunstva! Pač upravičeno je bilo ogorčenje zborovalcev!

Dne 7. t. m. je bilo najprej zborovanje društva „Jubilejska samopomoč“ in po tem glavno zborovanje. Udeležba je bila v veliki dvorani „Čitalnice“ v „Narodnem domu“ nabito polna, da so udeleženci morali biti na hodniku in se je odprlo tudi stranske sobe.

Podrobneje poročilo o vsem še priobčimo. Sprejete so bile sledeče resolucije:

I.
Z ozirom na razsodbo državnega sodišča na Dunaju, ki je pripoznalo utrakvistične šole kot protiuslavne,

a) naproša naučno ministrstvo, naj deluje na to, da se povsod, kjer se nahajajo slovenske večine, odpravijo take šole, da se ne dela še nadalje krivica slovenskemu šolstvu;

b) pozivlja vse prizadete občine, da tudi same poskrbe za reformo šolstva v tem smislu;

c) se obrača do slovenskega učiteljsva, da gre v tem oziru občinam na roko in da tudi samo širi smisel za tozadevno reorganizacijo.

II.
Opiraje se na člen XIX. drž. osnovnega zakona, se obrača do šolskih oblastev v obmejnih deželah kakor do onih na Kranjskem,

a) da prično nemudoma s slovenskim uradovanjem in da se v slovenskih okrajih uvede slovenski občevalen jezik za vse šolske zadeve;

b) pozivlja vse slovensko učiteljsvo, da tudi samo dosledno rešuje vse uradne zadeve v slovenskem jeziku, da tako samo prične praktično proizvajati narodno enakopravnost, ki nam je zajamčena po zakonu; isto velja tudi glede občevalnega jezika pri uradnih konferencah.

III.
Obžalovati mora, da se je izdal odlok, da bi se pri uradnih konferencah ne smelo razpravljati o stanovskih zadevah,

a) ker se s tem lahko v posameznih slučajih onemogoča temeljitost rešitve kakega pedagoškega vprašanja, ki je v tesnem stiku s stanovskimi razmerami;

b) ker se s tem krivično omejujejo pota do izvedbe upravičenih zahtev učiteljsva;

c) pozivlja vse prizadeto učiteljsvo, da se v stanovskih organizacijah peča v prvi vrsti s stanovskimi zadevami in zahtevami in da naj vsaj samo ne omalovažuje lastnih teženj, zahtev in stanovskih aktualnih vprašanj, ki potrebujejo rešitve, ampak se tembolj posveti temu delu v svojih kroških in okrajnih učit. društvih.

IV.
Obžalovati mora nekonsekventno postopanje pri oddaji učiteljskih služb od strani nekaterih šolskih oblastev,

a) ker se to na kvar šolstvu;

b) ker se na ta način dela očita krivica mnogim učiteljem in se pospešuje demoralizacija;

c) ker nam je ob nadaljnjem takem ravnanju pričakovati še večjega pomanjkanja moških učnih oseb.

V.
Protestirati mora proti zlorabi discipliniranja in premeščanja iz službenih ozirov, ker se je izkazalo:

a) da so ta premeščanja inscenirana od raznih političkih faktorjev, torej nimajo stvarne podlage;

b) da se pri tem nalašč napačno tolmači § 54. drž. šol. zak. in § 118. dokončnega šolskega in učnega reda;

c) da se ta premeščanja izvrše v največjih slučajih na kvar šolstvu, proti želji ljudstva in proti načelom pedagogike.

VI.
Pozivlja poklicane oblasti, da obratno, kar se zahteva od učiteljskega osebja v smislu § 54. drž. šol. zak., tudi one ščitijo kratek uglede učiteljskega stanu, in opozarja:

a) na organizovano gonjo, ki se je započela zoper učiteljski stan in zoper šolstvo — torej proti uradnim osebam in proti navedbi, ki jo je ustanovil drž. šol. zakon;

b) opozarja na posledice, ki jih pri tem trpi ves učiteljski stan in šolstvo sploh;

c) opozarja, da uživa učiteljsvo v smislu § 118. dokončnega šolskega in učnega reda polno zakonito varstvo oblastev.

VII.
Pozivlja vsa šolska oblastva, da zakonito ščitijo šolstvo in učiteljsvo. Obrača se obenem do slovenske javnosti, naj tudi ta brani te interese, ker niso samo naši interesi, ampak so tudi interesi ljudstva.

VIII.
Na podlagi vsega, kar se zadnji čas dogaja in se ne strinja z zakonitimi določili, se sestavi spomenica, ki se doloži naučnemu ministrstvu in šolskim oblastvom ter se objavi javnosti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Konferenca bana Tomašića s poslancem Supilom.

Zagreb, 8. avgusta. Ban Tomašić je včeraj dolgo časa konferiral s hrvatskim poslancem Supilom. O konferenci se razširjajo različne verzije. Splošno se domneva, da je Tomašić izkušal Supila pridobiti za svojo vladno stranko. Supilove izjave še niso znane. Poslanec Supilo je bil tudi baje poklican od neke zelo vplivne dunajske osebe h konferenci, kar je pa odločno odklonil. Najbrže pa je dobil ban Tomašić direktivo z Dunaja, da naj se pogaja s Supilom. V dvornih krogih so namreč prepričani o velikih zmožnostih poslanca Supila, katere so sedaj popolnoma spoznali.

Kulturni boj na Španskem.

Rim, 8. avgusta. V Vatikanu je bila včeraj zaradi odgovora Merry del Vala na zadnjo špansko noto daljša konferenca. Papež se je pred in po konferenci dalje časa posvetoval s kardinalom Vivez y Tuto. V konferenci se je poudarjalo, da se je razmerje nekoliko na boljše obrnilo. V čem obstoja to zboljšanje, še ni popolnoma ničesar znano.

San Sebastiano, 8. avgusta. V mestu je vladal včeraj cel dan popolen mir. Klerikalci se niso upali niti gani. Mesto in pristanišče je bilo zasedeno od vojšta. Splošno se domneva, da so klerikalci le vsled direktive iz Vatikana opustili demonstracije.

Madrid, 8. avgusta. Vse vesti o kakih spopadih klerikalcev in karlistov z vojštvom so izmišljene.

Madrid, 8. avgusta. Španski duhovniki mesta San Sebastiano in mesta Bilbao so včeraj trumoma odšli iz dežele.

Rim, 8. avgusta. V vatikanskih krogih vlada nad Maurovo stranko velika nejevolja. Predbaciva se ji splošno malomarnost in brezbržnost. Pristaši kardinala Rampolle delujejo nato, da bi vrgli sedanjega papeževega tajnika Merry del Vala.

50letni vladarski jubilej kneza Nikite.

Belgrad, 8. avgusta. Kraljev tajnik Janković je došel semkaj, da pripravi vse potrebno za odhod srbskega prestolonaslednika Aleksandra na Cetinje.

Belgrad, 8. avgusta. Srbski časnikarji so soglasno sklenili, da odidejo korporativno na Cetinje, kjer bodo čestitali knezu na njegovem jubileju.

Bolgarski ministri proti macedonskim vstašem.

Sofija, 8. avgusta. Ker raznašajo turški časopisi vesti, da bolgarska vlada direktno podpira vstaško gibanje v Macedoniji, sta v soboto odpotovala ministra Takev in Ljapčev na mejo, da ukreneta vse potrebne korake, da se vstašem prepreči prehod čez mejo. Inspekcija bo trajala okoli 15 dni.

Nemški prestolonaslednik v Aziji.

Berolin, 8. avgusta. Kakor poročajo nemški listi, namerava letošnjo jesen odpoto-

vati nemški prestolonaslednik v Azijo in se za dalje časa ustaviti v Indiji. Potovanje bo trajalo več mesecev.

Železniška nesreča v Kanadi.

Vinipeg, 8. avgusta. Osební vlak, v katerem sta se nahajala ministrski predsednik Laurier in železniški minister Graham je včeraj v bližini mesta Regina trčil z nekim tovornim vlakom. Kurjač je bil na mestu mrtev. Laurier je dobil samo lahko telesno poškodbo.

Francoski vojni zrakoplovi.

Pariz, 8. avgusta. Francosko vojno ministrstvo je zopet nakupilo za vojne namene dva nova aeroplana in sicer enega Wrightovega in enega Bleriotovega sistema.

Polom v nemški banki.

Berlin, 8. avgusta. Sedaj se je konstatiralo, da znašajo pasive dolnje nemške banke nad 40 milijonov mark. Aktivne dosegajo komaj 40 odstotkov skupne vrednosti.

Stavka v Hamburgu.

Hamburg, 8. avgusta. Ker so vsi delavci v luki vstopili v stavko, je v luki

prenehal ves promet. Stavkajoči delavci so prišli ponovno v konflikt s policijo. Več oseb je nevarno ranjenih. 25.000 delavcev je brez dela.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Najboljša ura
sedanjosti:
zlata, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.
!! Lastna tovarna ur v Švici !!

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Tovarniška varstvena znamka:

„IKO“

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Poletna konfekcija

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se prodaja zaradi minule sezije do konca avgusta

po izredno znižanih cenah

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in proračune ne zahtevanje.

D. FAKIN

strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave

Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Največja zaloga najfinejših barv in potreščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

- Düsseldorfske oljnate barve v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.
- Horodamove patentovane akvarelne barve za šolo in v pušicah za študije.
- Pastelne barve (stogle) pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah. 14/87
- Tempera barve za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.
- Firneži, olja in retuše za slikarstvo
- Slikarsko platno

Zahtevajte cenik. z oljnatim in krednim temeljem. Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporočam

Adolf Hauptmann,

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril

na Bledu (Zagorice, vila Generös)

tehnično pisarno.

Izdeloval bodem vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe, sprejemal tehnična in vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela.

Po štirinajstletni akademski teoretični in praktični izobrazbi ter s skušnjo stavitelja, katero sem z prav dobrim uspehom napravil na Dunaju, lahko zatrjujem, da bom izvrševal delo točno, solidno in strokovnjaško ter se slav. občinstvu priporočam za blagohotno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Kralj,
arhitekt in stavbitelj na Bledu.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškinska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **Pozor!**

VINA zajamčeno pristna štajerska, istrska, dolenska, goriška in vipavska. - - **SIR-MASLO!**

AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

Dr. Démeter Bleiweis vitez Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in
bolezni v nosu in vratu

se je preselil s 1. avgustom

na Kongresni trg šte. 15

(nasproti nunske cerkve).

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih

goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Postne hranilnice št. 49.086.
Giro račun Avstro-ogrske banke.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

Telefon šte. 135.
Število zadružnih članov čez 600.
Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg šte. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vlozbe do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Na razpolago so domači hranilniki.

Delniška družba

združenih pivovaren Žalec in Laški trg

v Ljubljani,

priporoča svoja svetla in črna piva.

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52-9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

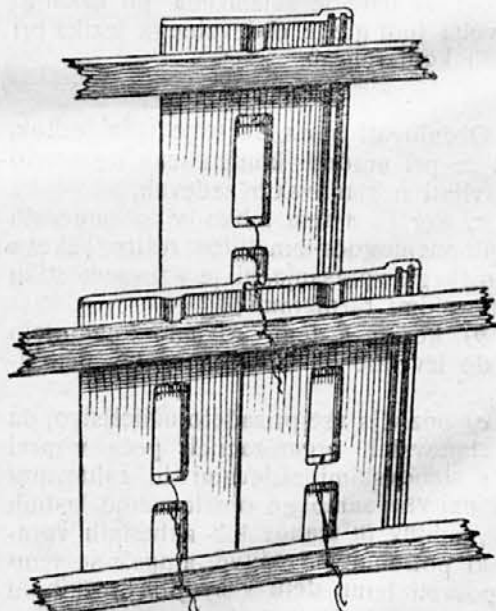
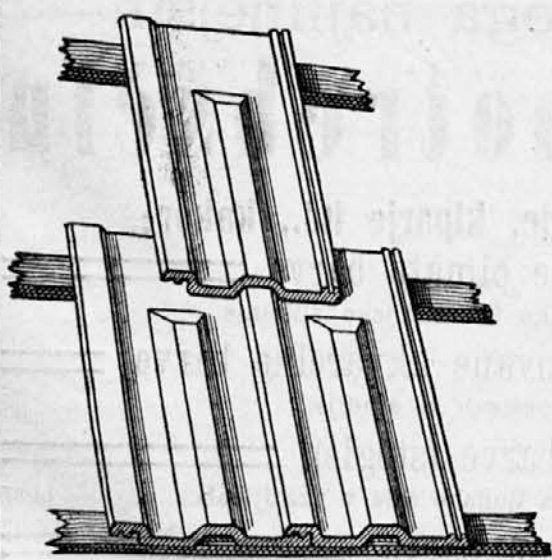
Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis

Spretni zastopniki se iščejo.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.